

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2021/2022-12)

29 EKİM - 4 KASIM KIZILAY HAFTASI (2021)

Kızılay, savaş alanında yaralanan ve hastalanan askerlere yardım etme arzusundan doğmuştur ve 1868 yılında "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla kurulmuştur. 1877'de "Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti", 1923'de "Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti", 1935'te "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ve 1947'de "Türkiye Kızılay Derneği" adını almıştır. Kızılay, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip, kar amacı gütmeyen, yardım ve hizmetleri karşılıksız olan ve kamu yararına çalışan gönüllü bir sosyal hizmet kuruluşudur.¹

Kızılay, ihtiyaç anında dayanışmanın, ızdırap anında şefkatin, farklılıklar karşısında hoşgörünün, savaşın en kızgın anında insancılığın, merhametin, tarafsızlığın ve barışın simgesidir. Kızılay'ın kuruluş amacı; her koşulda, yerde ve zamanda, hiçbir ayırım yapmaksızın, her ne sebeple ortaya çıkarsa çıksın insan ızdırabını dindirmek amacıyla, korunmasız insanlara yardım etmek, insan hayatını ve sağlığını koruyarak onun kişiliğine saygı gösterilmesini sağlamak ve insanlar arasındaki karşılıklı anlayışı, dostluğu, saygıyı, iş birliğini ve sürekli barışı geliştirmeye destek olarak insan onurunu korumaktır. Kızılay, ulusal ve uluslararası yardım kurumu niteliği ile savaşta ve barışta, amacının gerektirdiği ödev ve görevleri yapmaktadır. Şeffaflık, hesap verebilirlik, sorumluluk, adalet ve eşitlik prensiplerine bağlı kalarak etik değerler çerçevesinde hizmet sunmaktadır.

Kızılay, Uluslararası Kızılay-Kızılhaç topluluğunun temel ilkelerini paylaşmaktadır. Bu ilkeler şunlardır:²

- ✓ İnsancıl olmak
- ✓ Ayırım gözetmemek
- ✓ Tarafsızlık
- ✓ Bağımsızlık
- ✓ Hayır kurumu niteliği
- ✓ Birlik
- ✓ Evrensellik

¹ [İnternet] <https://www.kizilay.org.tr/kurumsal/tarihcemiz> Erişim Tarihi:15.10.2021

² [İnternet] https://www.kizilay.org.tr/Upload/Editor/files/1235049841_Tuzuk_19_02_2009.pdf Erişim Tarihi:15.10.2021

Kızılay; toplumsal dayanışmayı sağlamak, yoksul ve muhtaçlara barınma, beslenme, sağlık yardımı yapmak, sosyal refahın gelişmesine katkıda bulunmak için önemli görevler üstlenmiştir. Kan, afet, uluslararası yardım, göç, mülteci hizmetleri, sosyal hizmetler, sağlık, ilk yardım, eğitim, gençlik, mineralli su işletmeleri alanlarında faaliyet sunmaktadır.

Kızılay, afet müdahale ve afet lojistik sistemleri ile dünyanın en iyi afet örgütlenmelerinden birine sahiptir. Meydana gelen doğa kaynaklı afetler sonrasında acil beslenme hizmeti vermektedir ve acil barınma konusunda ilgili kurumlara yardımcı rol üstlenmektedir. Türkiye'nin ihtiyacı olan kanın tamamını gönüllü ve sürekli bağışçılardan karşılamak için "Ulusal Kan Temini Projesi"ni yürütmektedir. Kızılay, son 10 yılda 138 ülkede doğa ve insan kaynaklı afetlere müdahale etmiştir ve kuruluşundan beri 147 ülkeye yardımda bulunmuştur. Ülke genelinde sosyal hizmet alanında insan onurunu koruyarak sosyal yardım çalışmaları yürütmektedir ve ihtiyaç sahiplerinin yıl boyu yanında olmaktadır. Şubeleri, 13 aşevi, 3 huzurevi, 8 öğrenci yurdu, 5 giyim yardım merkezi ve kimsesizler evi ile ihtiyaçlara yönelik çözümler üretmektedir. Hastaneler ve tıp merkezlerinde uzman sağlık kadroları ile sağlık hizmeti vermektedir. Bünyesindeki İlk Yardım Merkezleri'nde düzenlediği eğitim programları ile toplumda ilk yardım bilincinin yaygınlaşmasını hedeflemektedir. Göç ve Mülteci Hizmetleri kapsamında geçici koruma altındaki kişilere barınma, beslenme, psikososyal hizmetler sunmaktadır. Kızılay Maden Suyu'nun geliri Kızılay'ın sosyal yardım ve afet müdahale hizmetlerinde kullanılmaktadır. Çadır üretim işletmeleri ile kişisel koruyucu ekipman ve tekstil alanında ihtiyaç duyulan ürünleri üretmektedir ve gelir Kızılay'ın insani yardım faaliyetlerinde kullanılmaktadır.³

Kızılay hizmetlerinin önemli bir kısmı gönüllüler eliyle yürütülmektedir. Kızılay gönüllüsü olmak isteyenler için başlıca gönüllülük alanları aşağıda verilmiştir:⁴

- ✓ Sosyal yardım
- ✓ Etkinlik/organizasyon
- ✓ Genç
- ✓ Kadın
- ✓ Bağış/kampanya
- ✓ Çocuk
- ✓ Sosyal hizmet/sosyal inceleme
- ✓ Çevre
- ✓ Kan ve kök hücre
- ✓ Eğitim-öğretim
- ✓ Sosyal/sportif etkinlik
- ✓ Afet ve acil durum
- ✓ İletişim/tanıtım
- ✓ Halk Sağlığı
- ✓ Danışmanlık

³ [İnternet] <https://www.kizilay.org.tr/neler-yapiyoruz> Erişim Tarihi: 15.10.2021

⁴ [İnternet] <https://www.kizilay.org.tr/neler-yapiyoruz/gonullu-yonetimi> Erişim Tarihi: 21.10.2021

- ✓ Göç/mülteci
- ✓ Hayvanları koruma
- ✓ Psikososyal hizmet
- ✓ Engelli
- ✓ Lojistik
- ✓ Araştırma/anket
- ✓ İdari hizmet
- ✓ İlk yardım
- ✓ Medya/sosyal medya
- ✓ Akademik destek
- ✓ Hasta bakım
- ✓ Yaşlı bakım
- ✓ Teknik destek
- ✓ Kamplar
- ✓ Uluslararası yardım
- ✓ Tasarım/dijital içerik
- ✓ Tercüme
- ✓ Trafik

Kızılay Haftası 29 Ekim - 4 Kasım tarihlerinde Türkiye genelinde kutlanmaktadır. Kızılay'ın faaliyetleri ve hizmetleri farklı etkinliklerle anlatılmaktadır.⁵

⁵ [İnternet] <https://www.kizilay.org.tr/kizilayhaftasi/> Erişim Tarihi: 21.10.2021